

ANALIZA
stanu gospodarki odpadami
w Mieście Gnieźnie
za rok 2014.

WPROWADZENIE:

Cel opracowania:

Niniejszy dokument ma za zadanie stworzenie „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Mieście Gnieźnie za okres 01.01.2014 – 31.12.2014r.”, która porusza zagadnienia związane z polityką odpadową oraz utrzymaniem czystości i porządku na terenie Miasta w 2014r.

Podstawę prawną opracowania stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2013r. poz. 1399 ze zm.).

Aktualny system gospodarki odpadami komunalnymi:

System gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta Gniezna objęte są nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Podstawą funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gniezna są podjęte przez Radę Miasta Gniezna uchwały:

- UCHWAŁA NR XXVII/307/2012 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty na terenie Miasta Gniezna;
- UCHWAŁA NR XXXV/417/2013 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- UCHWAŁA NR XXVII/308/2012 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- UCHWAŁA NR XXXV/416/2013 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- UCHWAŁA NR XXVII/309/2012 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- UCHWAŁA NR XXVIII/330/2012 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gniezna;
- UCHWAŁA NR XXVIII/331/2012 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH MIASTA GНИЕZNA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (t. j. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach). Ponadto, odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, zgodnie z obowiązującą zasadą bliskości (art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach) muszą być przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. W związku z powyższym zgodnie z ustawą o odpadach, strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje nie nadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – do instalacji o statucie Regionalnej Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK).

Na terenie Miasta Gniezna nie było możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, ze względu na brak odpowiedniej instalacji. Składowisko Odpadów w Lulkowie ma status instalacji zastępczej i to tam trafiały odpady wytworzone na terenie Miasta Gniezna a przeznaczone do składowania.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Komunalnymi Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023 przyjętym Uchwałą Nr XXV/441/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego Miasto Gniezno należy do Regionu VII, w którym to powstać ma Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie ze stacją przeładunkową w miejscowości Bardo. W skład RIPOKa wejdzie instalacja MBA, kompostownia, składowisko oraz instalacja do produkcji paliw alternatywnych.

Miasto Gniezno podpisało Porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Miastu Gniezno przygotowania i wykonania zadania p.n. „System unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla gmin objętych POROZUMIENIEM wraz z budową Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie.

W 2014r. poszczególne kategorie odebranych odpadów komunalnych przekazywane były do następujących instalacji:

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾
Zakład Gospodarki Odpadami Lulkowo 62-200 GNIEZNO	20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie
	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji
	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz
	17 01 02	Gruz ceglany
	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów
	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia innych niż
	17 01 82	Inne niewymienione odpady
	17 03 80	Odpadowa papa
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Chładowie, 62-230 WITKOWO	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31
	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz
P. H. U. MERITUM Sebastian Młynarczyk 62-200 GNIEZNO ul. Spichrzowa 4a	17 01 02	Gruz ceglany
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
Krynicki Recykling S. A. 10-089 OLSZTYN ul. Iwaskiewicza 48/23	15 01 07	Opakowania ze szkła bezbarwne
Rhenus Recycling Polska Sp. z o. o. 00-834 WARSZAWA ul. Pańska 73	15 01 07	Opakowania ze szkła kolorowe
ALKOM Sp. z o. o. ul. Północna 1 61-719 POZNAŃ oddział ul. Konikowo 12 62-200 GNIEZNO	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
Veolia Usługi dla Środowiska Recykling Sp. z o. o. ul. Szobieszowska 1 44-100 GLIWICE	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
„Wtór Jan Bis” Zakład Surowców Wtórnych P.	20 01 01	Opakowania z papieru i tektury

Janowski 62-200 GNIEZNO ul. Wrzesińska 4		
ELEKTRORECYKLING Bartosz Kubicki 64-300 Nowy Tomyśl	20 01 33	Baterie
	20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

- Realizacja budowy w ramach Porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Miastu Gniezno przygotowania i wykonania zadania p.n. „System unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla gmin objętych POROZUMIENIEM wraz z budową Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie” Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lulkowie;
- rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadami Komunalnymi (PSZOK);

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gniezna obejmują przede wszystkim:

- koszty odbioru odpadów komunalnych
- koszty zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
- koszty utrzymania Punktu Obsługi Deklaracji
- koszty utrzymania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów
- powadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

KOSZTY ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH

W 2014r. w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego została zawarta umowa o świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Gniezna, zgodnie z którą URBIS Sp. z o. o. ul. B. Chrobrego 24/25 62-200 GNIEZNO otrzymywała wynagrodzenie ryczałtowe za odbiór odpadów komunalnych. Zgodnie z założeniami nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wszelkie koszty funkcjonowania systemu powinny być finansowane z wpływów z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie danej gminy.

W ramach tej umowy przedsiębiorca zobowiązany był do:

- odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych;
- Wyposażenia nieruchomości zamieszkałych na czas świadczenia usługi w pojemniki do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych;
- dostawy pojemników nowym kontrahentom w czasie świadczenia usługi;

- wyposażenia nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej w worki do selektywnej zbiórki odpadów;
- wyposażenie nieruchomości zamieszkałych na czas świadczenia usługi w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów w tzw. gniazdach.

KOSZTY ZAGOSPODAROWANIA ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Miasta Gniezna na Składowisku Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Lulkowie zostało powierzone URBIS Sp. z o. o. z siedzibą w Gnieźnie przy ul. Bolesława Chrobrego 24/25. Za świadczoną usługę Miasto dokonało zapłaty wg ceny umownej składającej się z ceny za przyjęcie odpadów do składowania na Składowisku Odpadów innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Lulkowie. Wartość uwagi stanowił iloczyn odpadów przyjętych na składowisko w danym miesiącu wynikającej z karty przekazania odpadów i ceny umownej określonej w umowie.

Łącznie na realizację tego zadania Miasto Gniezno wydało: 3.728.500,00 zł.

KOSZTY UTRZYMANIA PUNKTU OBSŁUGI DEKLARACJI

Miasto Gniezno powierzyło Spółce URBIS wykonanie zadania własnego z zakresu obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy polegającego na obsłudze administracyjnej funkcjonującego na terenie Miasta Gniezna systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Realizacja zadania obejmowała: prowadzenie odpowiednich baz danych niezbędnych dla prawidłowej realizacji obowiązków przez właścicieli nieruchomości, w tym obowiązku uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz badanie prawidłowości funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie gminy, w szczególności w zakresie realizacji przez właścicieli nieruchomości selektywnej zbiórki odpadów.

Całkowity koszt utrzymania punktu Obsługi Deklaracji wynosił 177.120,00zł.

PROWADZENIE PUNKTU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Miasto Gniezno powierzyło Spółce URBIS Sp. z o. o. prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Gnieźnie przy ul. B. Chrobrego 21 oraz w Lulkowie, gmina Gniezno przy Składowisku Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne.

PSZOK przeznaczony jest do przyjmowania wysegregowanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, z terenu Miasta Gniezna oraz odpadów przeterminowanych leków z pojemników Miasta Gniezna zlokalizowanych w aptekach na terenie miasta Gniezna. Spółka URBIS otrzymała za realizację powyższego zadania łączną kwotę 64.800,00zł.

Sumując, całkowity koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Mieście Gnieźnie w 2014 wyniósł: 9.059.080,00zł.

W latach kolejnych planowane jest zbilansowanie systemu tak aby mieszkańcy wnosili opłaty pokrywające wszelkie koszty związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, ale również tak aby Miasto Gniezno nie ponosiło strat. Należy

jednak mieć na uwadze konieczność sfinansowania z wpływów z opłat inwestycji planowanych na kolejne lata ramach planowanej gospodarki odpadami, co powoduje konieczność przekalkulowania stawek opłaty.

4. Liczba mieszkańców

Według danych Urzędu Miejskiego w Gnieźnie liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2014r. wynosiła 67.328 osób.

Nowym systemem objęto wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Miasta.

Liczba zebranych deklaracji na dzień 31 grudnia 2014r. wynosiła: 6.501 szt. na łączną ilość osób 60.092, z czego blisko 65% mieszkańców zadeklarowało się do segregacji odpadów.

Spowodowane jest to najprawdopodobniej bardzo małą różnicą w wysokości stawki opłaty między odpadami segregowanymi a niesegregowanymi.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/307/2012 Rady Miasta Gniezna z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty na terenie Miasta Gniezna, opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 grudnia 2012r. (Dz. U. poz. 5825) ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 13,50zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość i 11,00zł, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Zgodnie z powyższymi danymi niewielki odsetek właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie uczestniczył aktywnie w systemie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gniezna, nie składając deklaracji na odbiór odpadów komunalnych z terenu swoich nieruchomości lub wykazując mniejszą ilość osób zamieszkujących faktycznie w stosunku do ilości osób zameldowanych. Można przyjąć, że są to osoby, które są zameldowane na terenie Miasta Gniezna a faktycznie mieszkające w innym mieście, osoby pracujące w delegacjach oraz młodzież ucząca się, studiująca i mieszkająca na stancjach, w bursach, internatach czy akademikach.

5. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszystkie odpady wytworzone powinny być jednocześnie odpadami odebranymi.

Przyjmując, zgodnie danymi GUSu, w 2014 roku masa wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca na terenie województwa wielkopolskiego wynosiła 314kg. To na terenie miasta Gniezna wytworzonych mogło zostać 21.140,992Mg odpadów.

Jednak wskaźnik wytwarzania odpadów wskazany przez GUS został uśredniony dla całego województwa, co oznacza, że nie uwzględnia on specyfikacji konkretnych obszarów

województwa. W rezultacie wskaźnik ten może odbiegać od faktycznej ilości odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców Miasta Gniezna, która została określona w Sprawozdaniu Prezydenta Miasta Gniezna z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2014 tj.:

- masa zmieszanych odpadów komunalnych - 20.541,7Mg, z czego z terenów zamieszkałych: 15.473,7Mg
- masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych - 967,1Mg
- masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 2.324,4Mg
- masa zebranych odpadów ulegających biodegradacji, nie przekazanych do składowania – 96,6 Mg.

Poniższa tabela zawiera szczegółowe dane dotyczące ilości odebranych poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych z terenu Miasta Gniezna:

20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	458,5 Mg
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	453,8 Mg
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	20.541,7 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	74,5 Mg
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz	846,7 Mg
17 01 02	Gruz ceglany	650,4 Mg
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów	353,9 Mg
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia innych niż	473,4 Mg
17 01 82	Inne niewymienione odpady	151,1 Mg
17 03 80	Odpadowa papa	7,1 Mg
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	379,9 Mg
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,9 Mg
	Opakowania ze szkła bezbarwnego	339,5 Mg

15 01 07		
15 01 07	Opakowania ze szkła kolorowego	151,5 Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,7 Mg
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	92,9 Mg
20 01 33	Baterie	0,2 Mg
20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	38,3 Mg

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynosiły w 2014 roku odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 9,78%
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 100%

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach według Rozporządzenia przedstawia poniższa tabela:

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użyciu [Mg]								
2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
10%	12%	14%	16%	18%	20%	30%	40%	50%

Osiągnięty przez Miasto Gniezno w 2014r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych wynosi zaledwie 9,78%.

Zgodnie z danymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2012, poz. 645) Miasto Gniezno nie wywiązuje się z obowiązków narzuconych we wskazanym Rozporządzeniu.

Miasto Gniezno w celu uzyskania wymaganych poziomów recyklingu poszczególnych frakcji odpadów komunalnych poszczególnych frakcji odpadów komunalnych powinno zintensyfikować działania na prowadzenie segregacji odpadów komunalnych przez mieszkańców miasta tzw. segregacja „u źródła”.

Z danych ze złożonych deklaracji wynika, że tylko 65% mieszkańców zadeklarowało się do segregowania odpadów. Sytuacja ta jest niepokojąca, gdyż w tych 35% kryje się realne

zagrożenie dla nieosiągnięcia w kolejnych latach wymaganych poziomów recyklingu, poprzez zdolność tych osób do dostarczenia odpowiedniego strumienia odpadów selektywnie zebranych poddanych recyklingowi i odzyskowi.

Ponadto na terenie Miasta 35% osób nie segreguje odpadów komunalnych, a więc są oni „dostawcami” dużej ilości odpadów mieszanych, w których znajdują się odpady komunalne dające się wyselekcjonować w późniejszym etapie. tj. w instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych tzw. RIPOK.

W budowanej i planowanej do uruchomienia w czerwcu 2015r. Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Lulkowie będzie możliwość wydzielenia odpadów surowcowych i ich przekazania uprawnionym podmiotom do recyklingu lub przygotowania do ponownego użycia. W skład RIPOKa wejdzie instalacja MBA, kompostownia, składowisko oraz instalacja do produkcji paliw alternatywnych. Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu jest zatem możliwe w sytuacji połączenia zintensyfikowania poziomu segregacji odpadów „u źródła” oraz w instalacji, co będzie szczególnie istotne w kolejnych latach, kiedy obowiązujące poziomy systematycznie będą wzrastać.

6. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Na terenie Miasta Gniezna utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowany przy Zakładzie Utrzymania Czystości przy ul. Chrobrego 21 w Gnieźnie oraz na terenie Składowiska Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Lulkowie, gmina Gniezno.

Ilość odpadów zebranych w PSZOKu w 2014r.:

Rodzaj zebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁵⁾ [Mg]
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	12,8
Gruz ceglany	16,16
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	5,66
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów	10,7
Inne nie wymienione odpady	3,15
Odpady ulegające biodegradacji	0,42
Odpady wielkogabarytowe	47,01
Przeterminowane leki	0,92

Miasto Gniezno przeprowadziło również kampanie informacyjne, mające na celu wzrost świadomości mieszkańców jak należy postępować z odpadami, w szczególności z problemowymi. Miało to na celu zachęcenie mieszkańców do korzystania z PSZOKa, a także utrwalenie postaw proekologicznych.